

- **Redaktor Edwin Bendyk, Prezes Zarządu Fundacji im. Stefana Batorego, redaktor tygodnika „Polityka”**
- **W Polsce czyli wszędzie. Rzecz o upadku i przyszłości świata.**
- **11.03.2021, 11:30-13:00**

Klif Seneki – to pojęcie zaproponowane przez Ugo Bardiego, włoskiego ekonomistę związanego z Klubem Rzymskim będzie punktem wyjścia do rozważań o diagnozie stanu obecnego i możliwych scenariuszach rozwoju przyszłości współczesnej cywilizacji. Pełna analiza jest wyzwaniem dla interdyscyplinarnego zespołu badawczego, w swej prezentacji skupię się na kilku kluczowych tezach i trendach. Tezę główną wyraża pojęcie Klifu Seneki, które oznacza moment, w którym złożoność cywilizacji jako systemu zbliża się lub przekroczyła punkt, po którym dalszy wzrost złożoności strukturalnej i funkcjonalnej rozbijać się będzie o twarde bariery o charakterze biofizycznym i termodynamicznym. Ich wyrazem są takie zjawiska, jak przyspieszająca utrata bioróżnorodności, kryzys klimatyczny, coraz większy kapitałowy i energetyczny koszt pozyskania strategicznych surowców. Czy można uniknąć Klifu Seneki usuwając bariery rozwojowe poprzez zwiększenie podaży innowacji technologicznych, instytucjonalnych i społecznych? Czy też należy granice te uznać za nieprzekraczalne i przygotować się, by uniknąć upadku z Klifu i cywilizacyjnej katastrofy? Pytanie to można przełożyć na konkretne kwestie, jak możliwość realizacji strategii zielonej modernizacji opartej na wizji zielonego wzrostu czy też pełnej dekarbonizacji systemu społeczno-gospodarczego przy utrzymaniu dotychczasowego modelu rozwojowego. W prezentacji przedstawię wybrane najciekawsze próby odpowiedzi na te wyzwania. Punktem odniesienia będzie m.in. moja książka „W Polsce, czyli wszędzie. Rzecz o upadku i przyszłości świata” oraz aktualna debata o przyszłości w kontekście pandemii Covid-19, planów odbudowy i strategii zielonych modernizacji, jak Europejski Zielony Ład.